

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2020-10-17

Programmanus

av Heidi Liekola

Moikka ja tervetuloa kuuntelemaan yläasteikäisille suunnattua UR:n ohjelmaa Ajankohtaista suomeksi. Minä olen Heidi Liekola ja tässä ohjelmassa käsittelemme seuraavia aiheita:

Koulukiusaaminen puhuttaa Suomessa

Epäterve suhde nousi nuorten kirjan tarinaksi

Kansainvälinen rippikoululeiri parantaa kielitaitoa

Koulukiusaaminen puhuttaa Suomessa

Suomessa pääkaupunkiseudulla peruskoulussa tapahtunut pahoinpitely ja sen videointi on saanut aikaan vilkkaan yhteiskunnallisen keskustelun koulukiusaamisesta. Pahoinpitely on nostanut laajasti esiin sosiaalisen median roolin osana kouluväkivaltaa. Myös presidentti Sauli Niinistö on ottanut kantaa tilanteeseen ja muistuttaa nuorten omasta vastuusta kiusaamisen torjunnassa. Hän kehottaa nuoria vastaamaan kysymykseen: Miksi teen pahaa toiselle? Tilastojen mukaan koulukiusaaminen on kuitenkin hieman vähentynyt Suomessa viime vuosina. Ruotsissa Tilastollisen keskuksiston luvut kertovat sen sijaan kiusaamisen ja nuorten pahoinvoinnin lisääntymisestä.

pääkaupunkiseutu
huvudstadsområdet
pahoinpitely
misshandel
väkivalta
våld
tilasto
statistik
Tilastollinen keskuksisto
Statistiska centralbyrån (SCB)

Epäterve suhde nousi nuortenkirjan tarinaksi

Seluah Alsaati on tukholmalainen kirjailija, rap-artisti ja aktivisti, joka on kirjoittanut omiin kokemuksiinsa perustuvan nuorten romaanin *Inte din baby*. Tarina käsittelee nuorta rakkautta ja suhdetta, joka muuttuu pikkuhiljaa kontrolloivaksi.

Seluah Alsaati

Se on tästä tytöstä, joka rakastuu poikaan Nabiliin. Ja se on tosi iloinen ja tykkää hänestä tosi paljon, mutta sit se huomaa, että tällä on toisia sivuja kanssa. Se on tosi mustasukkainen ja se alkaa kontroleeraa sitä tyttöä. Sit se ymmärtää, että se ei vo olla jäljellä i relationen. Se tarvii niinku lämna hänet.

Kirjallaan Alsaati haluaa antaa ajateltavaa niin tytöille kuin pojillekin.

Mä oon puhunu monien tyttöjen kanssa ja ne sanoo, että ne on nähny samoja juttuja. Mä luulen, että se on tosi vanligt, tyvärr.

Ja tytöt ei ehkä tiedä, että jotain huonoa tapahtuu. Ne ehkä vaan ajattelee, että joo se on vähän svartsjuk, vad gulligt. Mut se ei oo gulligt.

epäterve
osund, ohälsosam
nuorten romaani
ungdomsroman
suhde
relation
pikkuhiljaa
så småningom
kontrolloiva
kontrollerande
mustasukkainen
svartsjuk
jättää
lämna
tavallista
vanligt
valitettavasti

Kun se svartsjuka usein tapahtuu jotain muuta sen kanssa. Ne sanoo, että sä et saa mennä ulos. Sä et saa laittaa näitä vaatteita päälle. Sä et saa tavata näitä ihmisiä ja sitten sä olet vaan siellä itse sen pojan kanssa ja sä et voi tehdä mitään.

Kanssa pojat, ne tarvii ajatella niinku miten mä oon tytöille ja miten mä oon i relationer. Mikä on mun roll. Muuten me vaan puhutaan niistä tytöistä, mut ne pojat tarvii kanssa joskus skärpa sig vähän.

*tyvärr
söpö, suloinen
gullig
ryhdistäytyä
skärpa sig*

Kansainvälinen rippikoululeiri parantaa kielitaitoa

Ruotsinsuomalainen 15-vuotias Iris Paavonperä innostui Suomessa järjestettävästä kansainvälisestä rippikoululeiristä isosiskojensa suosituksesta. Vaikka leirikielinä ovat sekä suomi että englanti, jännitti oman suomen käyttäminen aluksi.

Iris Paavonperä

Kyllä se oli aluksi vähän outoa ja jännittävää olla siellä. Varsinkin, kun mä oon kaksikielinen ja siellä oli jotain kokonaan suomalaisia. Vähän jännittää, että mun suomi ei oo täydellinen ja että ne ei ehkä ymmärrä kaikkea mitä mä tarkoitan. Mutta se meni tosi hyvin. Ja kaikki oli siellä ymmärtäväisiä ja ei siellä ollut kenelläkään täydellinen suomi, niin se oli kiva.

Kansainväliselle rippileirille osallistuu vuosittain 140 ulkosuomalaista ja Suomessa asuvaa nuorta. Koronakesänä riparilaisia oli vähemmän. Iris Paavonperän leiri onnistui toiveiden mukaisesti.

Iris Paavonperä

Mä sain just kavereita ympäri maailmaan, mitä voi sit mennä tapaamaan, jos on vaikka lomalla jossain tai muutenkin. Sit oppi paljon toisista ihmisistä ja minkälaista on asua siellä missä ne asuu. Ja oppi myös suomea, semmosta suomen kieltä mitä nuoriso käyttää. Ei sitä oikein täällä kuule, koska suomen tunnilla opiskellaan kielioppia. Niin oppi just sellaista että minkälaisia ihmiset nykyään on Suomessa. Ja minkälaista kieltä ne puhuu ja semmosta.

kansainvälinen
internationell
rippikoululeiri
konfirmationsläger
suositus
rekommendation
jännittää
vara nervös
outo
ovanlig
kaksikielinen
tvåspråkig
ymmärtäväinen
förstående
vuosittain
årligen
riparilainen
konfirmand
toiveiden
mukainen
som önskat
ympäri maailman
över hela världens
kielioppi
grammatik
nykyään
idag (nuförtiden)

Tässä kaikki tältä erää. Kuullaan taas!